

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 stycznia 2020 r.

Pozycja 4

POSTANOWIENIE z dnia 31 maja 2019 r. Sygn. akt Ts 50/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej B.B. w sprawie zgodności:

art. 64 § 2 w związku z art. 40 § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.) w zakresie, w jakim określa ten sam termin do uzupełnienia braków formalnych dla osób zamieszkałych w kraju i za granicą z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W sporządzonej przez radcę prawnego i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 22 marca 2018 r. (data nadania) skardze konstytucyjnej B.B. (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skarga została wniesiona w związku z następującą sprawą.

19 maja 2013 r. skarżąca wniosła o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

W piśmie złożonym 20 czerwca 2013 r. jako pełnomocnika do odbioru korespondencji wskazała Fundację „SP” w W. (dalej: fundacja).

Pismem z 5 lipca 2013 r. Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w P. (dalej: Kierownik Biura Powiatowego), na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (ówcześnie: Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.; obecnie Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, ze zm.; dalej: k.p.a.) wezwał skarżącą do usunięcia braków formalnych stwierdzonych we wniosku. Wezwanie zostało wysłane zarówno na adres fundacji, jak i na adres do korespondencji wskazany w zmianie danych we wniosku o wpis do ewidencji producentów z 20 lutego 2013 r.

18 lipca 2013 r. skarżąca wniosła o przedłużenie terminu do usunięcia braków formalnych. Pismem z 24 lipca 2013 r. Kierownik Biura Powiatowego poinformował skarżącą o pozostawieniu bez rozpoznania wniosku o przyznanie płatności.

26 lipca 2013 r. skarżąca złożyła wniosek o przywrócenie terminu do usunięcia braków formalnych wniosku i załączników oraz korektę wniosku, w której uzupełniła braki. Postanowieniem z 2 sierpnia 2013 r. Kierownik Biura Powiatowego odmówił przywrócenia terminu.

Po rozpatrzeniu zażalenia na powyższe postanowienie, Dyrektor Oddziału Regionalnego ARiMR w Ł. (dalej: Dyrektor Oddziału) postanowieniem z 17 września 2013 r. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Od powyższego postanowienia skarżąca wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. (dalej: WSA), który wyrokiem z 30 stycznia 2014 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę.

9 lipca 2014 r. skarżąca złożyła zażalenie na przewlekłość postępowania i niezakończoność sprawy w terminie. Postanowieniem z 11 sierpnia 2014 r. Dyrektor Oddziału uznał zażalenie i wyznaczył dodatkowy termin załatwienia sprawy.

Kierownik Biura Powiatowego decyzją z 9 września 2014 r. (nr [...]) odmówił przyznania skarżącej płatności rolnośrodowiskowej na 2013 r.

Decyzją z 28 listopada 2014 r. (nr [...]) Dyrektor Oddziału utrzymał w mocy powyższą decyzję. Organ, w uzasadnieniu powyższej decyzji stwierdził, że wezwanie do uzupełnienia braków formalnych zostało wysłane na adres fundacji, jak i na adres do korespondencji wskazany w zmianie danych we wniosku o wpis do ewidencji producentów z 20 lutego 2013 r. Zdaniem organu, wezwanie zostało zatem skutecznie doręczone.

Również i ta decyzja została zaskarżona do WSA, który wyrokiem z 29 lipca 2015 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę. WSA podniósł, że braki formalne wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowych na 2013 r. zostały uzupełnione 26 lipca 2013 r. (wezwanie odebrano 15 i 16 lipca 2013 r.), czyli po upływie siedmiodniowego terminu, a więc zasadnie organy administracji odmówiły przyznania płatności. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 10 listopada 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę kasacyjną skarżącej od wyroku sądu pierwszej instancji.

Zdaniem skarżącej zakwestionowany przepis narusza wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji zasadę równości wobec prawa. Wskazuje, że zgodnie z tą zasadą obywatele, w tym także uczestnicy postępowania administracyjnego, nie mogą być traktowani gorzej od innych. Jednocześnie żaden przepis nie rozróżnia sytuacji obywateli zamieszkałych w kraju i za granicą. W przypadku skarżącej, prawo nakłada na wszystkich uczestników postępowania administracyjnego taki sam obowiązek, nie dając jednak adekwatnych narzędzi do wywiązania się z niego. Skutkiem tego jest sytuacja, w której równość obywateli pozostaje fikcją i jest jedynie pozorną. Dopóki uprawnienia nie będą zrównane, uznać należy, że art. 64 § 2 k.p.a. różnicuje sytuację uczestników postępowania administracyjnego ze względu na ich miejsce zamieszkania i tym samym jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Zarządzeniem sędziego Trybunału z 26 października 2018 r. skarżąca została wezwana do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez: po pierwsze, udokumentowanie daty doręczenia wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 10 listopada 2017 r. (sygn. akt [...]), po drugie, doręczenie odpisu oraz 4 kopii: a) postanowienia Kierownika Biura Powiatowego z 2 sierpnia 2013 r. o odmowie przywrócenia terminu do usunięcia braków formalnych wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich na 2013 r.; b) postanowienia Dyrektora z 13 września 2013 r. (nr [...]); c) wyroku WSA z 30 stycznia 2014 r. (sygn. akt [...]); d) decyzji Kierownika Biura Powiatowego z 9 września 2014 r. (nr [...]).

W piśmie z 9 listopada 2018 r. skarżąca ustosunkowała się do powyższego wezwania.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony wolności lub praw. Musi ona spełniać przesłanki jej dopuszczalności, które zostały określone w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowane w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK). Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna może zostać wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego dopiero po wyczerpaniu drogi prawnej, w terminie trzech miesięcy od doręczenia skarżącej prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

2. Skarżąca zarzuca zakwestionowanym normom naruszenie zasady równości wobec prawa, wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji

Należy przypomnieć, że w postanowieniu pełnego składu TK z 24 października 2001 r. (sygn. SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225), Trybunał Konstytucyjny zajął stanowisko o niedopuszczalności, w sprawach inicjowanych skargą konstytucyjną, powoływania jako „samodzielnego” wzorca kontroli art. 32 Konstytucji. Przepis ten nie kreuje bowiem w sposób samoistny praw lub wolności jednostki o charakterze podmiotowym (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK). Pogląd ten zachowuje nadal swą aktualność (por. wyrok TK z 21 czerwca 2017 r., sygn. SK 35/15, OTK ZU A/2017, poz. 51).

Skarżąca nie wskazała żadnego konkretnego podmiotowego prawa wyrażonego w art. 32 ust. 1 Konstytucji, które jako „samodzielne” doznało naruszenia przez zakwestionowane w skardze przepisy, a tym samym nie spełniła wymogu określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącej przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.